

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
педагогіки і психології

_____ Матвієнко О.В.

« ____ » _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психотерапії

освітнього ступеня бакалавр

галузь знань 05соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія (Практична психологія)

Шифр за навчальним планом ПП13

Київ – 2019 рік

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Основи психотерапії», затвердженої на засідання Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова.

Розробник програми: **Ю.О.Святенко**, доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології
“29” серпня 2019 року, протокол №1

Завідувач кафедри _____ проф. Митник О.Я.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань <i>05 соціальні та поведінкові науки</i>	Кількість кредитів - 3		Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи.
Спеціальність (код, назва) <i>053 «Практична психологія»</i>	Загальна кількість годин - 48		
Освітній рівень: «бакалавр»	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	Інтерактивні методи: <i>мікрвикладання, інверсії, емпатії, інциденту</i>
	Лекції:		
	16		
Нормативна	Семінарські (практичні) заняття:		Рольовий тренінг.
	32		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3-й	Лабораторні заняття:		Розв'язування психологічних завдань.
Семестр: 4-й	Індивідуальна робота:		Форми поточного контролю: МКР, ІНДЗ
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) 2 год - аудиторне: 4 год - самостійна робота	42		Форма підсумкового контролю: <i>іспит</i>
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр.	31%:69%		

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засоби надання терапевтичної психологічної допомоги методами зарубіжних та вітчизняних психологічних шкіл, побудови індивідуального та групового психотерапевтичного процесу з урахуванням знань психологічної теорії та практики.

Міждисциплінарні зв'язки: «Тренінг особистісного зростання», «Основи психологічного консультування», «Глибинна психокорекція», «Метод комплексу тематичних психомалюнків» та ін.

Завдання:

1. Сформувати систему психотерапевтичних знань.
2. Формування практичних навичок і вмінь.
3. Сформувати усвідомлення переваг тих чи інших методів, спрямованих на відновлення в особистості психічного благополуччя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні моделі психотерапевтичного впливу;
- взаємодію з пацієнтом;
- вплив терапевтичних процедур на особистість пацієнта;
- ефективність психотерапевтичних впливів;
- характер змін особистості під впливом психотерапії;
- проблеми особистих змін;
- основні тенденції і адаптаційні характеристики;
- супервізорські підготовки.

Уміти:

- сформувати уміння практичної взаємодії з пацієнтом;
- допомагати бакалаврам початкової освіти засвоїти моделі конструювання особистості, створення життєстверджуючої ідентичності особистості;
- працювати з психотехніками з метою повернення особистості до психологічного благополуччя.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони **формують**

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методологічні й теоретичні основи, головні напрями психотерапії, види психотерапії, методи, процеси психотерапевтичної взаємодії <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - надавати індивідуальну психотерапевтичну допомогу особистості, адекватно застосовувати психотехніки; - надавати психотерапевтичну допомогу в контексті основних напрямів психотерапії 	<p>ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях психологічної допомоги.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p>
2.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні принципи роботи психотерапевта з різними категоріями пацієнтів; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати контакт, збирати інформацію про проблеми пацієнтів, змінювати їх ставлення до себе й оточуючого світу; - формувати альтернативні моделі поведінки у прийнятті рішень у конкретному соціумі 	<p>ФК1.Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом дитячої психології</p> <p>ФК2.Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 2 кредитів ЄКТС 48годин

№ з/п	Назва журналів і тем						Кількість годин (заочна форма навчання)				
		аудиторні	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	СРС	аудиторні	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	СРС
Змістовий модуль I. Психотерапія як професійна діяльність											
1.	Особливості психотерапевтичного процесу		2	2	2	6					
2.	Основні форми роботи психотерапевта		2	2	2	6					
Змістовий модуль II. Основні напрями в психотерапії											
3.	Психодинамічний напрям в психотерапії		4	2	4	6					
4.	Позитивна психотерапія		2	2	2	6					
5.	Когнітивно-поведінкова психотерапія		2	2	2	6					
6.	Арт-терапія		2	2	4	6					
7.	Гештальт терапія		2	2	2	6					
	Всього: 48		16	14	18	42					

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	Кількість годин	
		Всього	У т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль I. Психотерапія як професійна діяльність		16
1.1.	Тема 1. Особливості психотерапевтичного процесу. Предмет, методи психотерапії. Вимоги до психотерапевта. Предмет психотерапії. Завдання психотерапії. Історія виникнення і розвиток психотерапії. Класифікація методів психотерапії. Пацієнти, що отримують психотерапевтичну допомогу. Вимоги до психотерапевта. Загальні положення психотерапевтичної практики. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (2, 3, 7, 8, 10), допоміжні (4, 5, 8, 11).		2
1.2.	Тема 2. Основні форми роботи психотерапевта. Процес психотерапевтичної взаємодії. Індивідуальна та групова психотерапія, довготермінова психотерапія. Спеціальні методи групової психотерапії. Підтримуюча психотерапія: її мета і показання для застосування. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 4, 5, 8, 12, 14), допоміжні (3, 7, 8, 9, 10, 11, 12).		2
Змістовий модуль II. Основні напрями в психотерапії			
2.1.	Тема 3. Психодинамічний напрям в психотерапії. Еволюція понять і концепцій психодинамічної теорії. Теоретичні основи		4

	психоаналізу. 3. Фрейда. Аналітична психологія А.Адлера.Логотерапія. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (4, 7, 9, 10,15), допоміжні (3, 5, 7, 11, 12, 14).		
2.2.	Тема 4. Позитивна психотерапія. Загальна характеристика методу. Техніки. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 4, 5, 8, 12. 14), допоміжні (3,7,8,9,10,11,12).		2
2.3.	Тема 5. Когнітивно-поведінкова психотерапія. Загальна характеристика методу. Техніки. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 4, 5, 8, 12. 14), допоміжні (3,7,8,9,10,11,12).		2
2.4.	Тема 6. Арт-терапія. Загальна характеристика методу. Музикотерапія. Проективний малюнок. Казкотерапія.Піскова терапія. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 4, 5, 8, 12. 14), допоміжні (3,7,8,9,10,11,12).		2
2.5.	Тема 7. Гештальт терапія. Загальна характеристика методу. Техніки. Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 4, 5, 8, 12. 14), допоміжні (3,7,8,9,10,11,12).		2

4.2. Плани семінарських, практичних лабораторних занять

Методологічні основи психотерапії

Змістовий модуль 1. Практичне заняття 1.

Тема 1. Особливості психотерапевтичного процесу.

План

1. Предмет, завдання психотерапії.
2. Історичні аспекти розвитку психотерапії.
3. Класифікація методів психотерапії.
4. Вимоги до психотерапевта.
5. Етичні принципи в психотерапевтичному процесі.

Лабораторне заняття I. Методи психотерапії

1. Аналіз методів у сучасній психотерапії за Л. Волбергом, за Я. Александровичем.
2. Аналіз методів недирективної психотерапії.
3. Аналіз методів психотерапії в клінічній практиці.
4. Психотерапевтичний практикум: підібрати практичний матеріал із використанням методів психотерапії.

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (2, 4, 5, 7, 9), допоміжні (4, 5, 6, 8, 11, 12).

Теоретичні основи психотерапії, головні напрями психотерапії, не директивна психотерапія

Змістовий модуль II. Практичне заняття 2.

Тема 2. Психодинамічний напрямок в психотерапії

План

1. Основні теоретичні положення психодинамічного напрямку.
2. Психотерапевтичний процес у психоаналізі.
3. Принципи психоаналізу і їх застосування на практиці.
4. Сучасні напрями психоаналізу.

Лабораторне заняття 2. Психотерапевтичний практикум

1. Підготувати реферати по темі заняття.
2. Техніка «Вільні асоціації»
3. Техніка «Аналіз опору».
4. Техніка «Робота із сновидіннями».
5. Техніка «Аналіз помилкових дій».
6. Техніка «Самоаналіз».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (2, 3, 5, 8, 12, 14), допоміжні (3, 7, 8, 9, 10, 11, 12).

Практичне заняття 3.

Тема 3. Аналітична психологія і психотерапія К. Юнга

План

1. Основні теоретичні положення в аналітичній психології.
2. Структура особистості по К. Юнгу.
3. Періоди життєвого циклу особистості.
4. Відмінності у ставленні до психотерапевтичного процесу К. Юнга і З. Фрейда.

Лабораторне заняття 3. Психотерапевтичний практикум

1. Підготувати реферати по темі заняття.
2. Аналіз архетипів у структурі «Его».
3. Підготувати практичний матеріал для аналізу структурних компонентів «Его».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (3, 5, 9, 14), допоміжні (5, 7, 10, 11).

Практичне заняття 4.

Тема 4. Індивідуальна психотерапія А. Адлера

План

1. Основні положення вчення індивідуальної психотерапії А. Адлера.
2. Етапи психотерапії у психотерапевтичній моделі А. Адлера.
3. Роль психолога і позиції пацієнта в психотерапевтичному процесі.
4. Життєвий стиль особистості в індивідуальній психології.

Лабораторне заняття 4. Психотерапевтичний практикум

1. Підготовка рефератів по темі заняття.
2. Техніка «Якісний контент-аналіз ранніх спогадів».
3. Техніка «Історія життя».
4. Техніка «Терапевт як модель».
5. Реорієнтаційний тренінг.
6. Техніка «Розвиток стереоскопічного психологічного бачення».
7. Техніка «Метафорична взаємодія».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (1, 2, 5, 9, 14), допоміжні (3, 4, 7, 10, 11).

Практичне заняття 5.

Тема 5. Гештальт-терапія

План

1. Основні принципи гештальт-терапії.
2. Психотерапевтичний процес у рамках гештальт-терапії.

3. Психодрама Я. Морено.
4. Проблема відповідальності в гештальт-терапії.
5. Життєва модель гештальт-терапії К. Наранхо.

Лабораторне заняття 6. Психотерапевтичний практикум

1. Підготовка рефератів по темі заняття.
2. Техніка «Розвиток усвідомлення».
3. Техніка «Медитація».
4. Техніка «Потік свідомості».
5. Техніка «Ваше положення в просторі».
6. Техніка «Концентрація уваги на почуття».
7. Техніка «Інтеграція полярності».
8. Техніка «Прийняття відповідальності».
9. Техніка «Психодрама».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (2, 5, 9, 12), допоміжні (2, 3, 5, 7, 9, 11).

Практичне заняття 7.

тема 6. Логотерапія

1. Поняття про логотерапію.
2. Проблема реалізації «сенсу життя» в контексті логотерапії.
3. Система цінностей у логотерапії.
4. Проблема відповідальності і свободи в логотерапії.

Лабораторне заняття 8. Психотерапевтичний практикум

1. Підготовка рефератів по темі заняття.
2. Методи логотерапії.
3. Дослідити цінності ставлень особистості в контексті логотерапії.
4. Техніка «Персональне осмислення життя».
5. Техніка «Сократівський діалог».
6. Техніка «Цінності творчості».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (4, 5, 8, 15), допоміжні (3, 7, 10, 11).

Практичне заняття 9.

Тема 7. Поведінковий напрям у психотерапії.

Когнітивний напрям у психотерапії

План

1. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії.
2. Психотерапевтичний процес у контексті теорії поведінки.
3. Мультиmodalне програмування А. Лазаруса.
4. Психологічні основи сучасного програмованого навчання.
5. Сучасні напрями когнітивної психотерапії.

Лабораторне заняття 9. Психотерапевтичний практикум

1. Підготовка рефератів по темі заняття.
2. Психотехніки поведінкового напрямку.
3. Техніка «Техніка релаксації».
4. Тренінг самоствердження.
5. Техніка «Альтернативних інтерпретацій».

6. Техніка «когнітивних карт».

Рекомендовані інформаційні джерела: основні (2, 8, 11, 13, 15), допоміжні (3, 5, 7, 10, 12).

1.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форми звітності
1.	Порівняльний аналіз сучасних новітніх напрямів психотерапії: гуманістичної, психоаналізу, недирективної психотерапії	Доповіді. Лабораторні модулі 1,2.
2.	Аналіз особливостей застосування методів психотерапії і групової психотерапії	Демонстративний матеріал. Модуль 1.
3.	Розмежування концепцій психотерапії і психологічного консультування	Доповіді. Лабораторний модуль 1.
4.	Проблема етичних критеріїв у професійній психологічній допомозі в контексті психотерапії	Таблиці. Лабораторний модуль 1.
5.	Порівняльний перелік 13-ти підходів психотерапії	Таблиці. Лабораторний модуль 2.
6.	Робота по матеріалах самостійної роботи з дисципліни «Основи психотерапії». Підготовка альтернативно-тестових завдань самоконтролю по напрямках недирективної психотерапії	Реферати. Лабораторний модуль 2.
7.	Вирішення завдань самостійної роботи по темах дисципліни, у відповідності з напрямками психотерапії	Реферати. Лабораторний модуль 2.
8.	Підготовка й вирішення творчих завдань і проблемних ситуацій по напрямках недирективної психотерапії	Доповіді. Лабораторний модуль 2.
9.	Напрацювання банку психотехнік у контексті новітніх напрямів психотерапії	Картотека. Лабораторний модуль 2.

IV. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, виконання ІНДЗ, виконання завдань по матеріалах самостійної роботи з дисципліни «Основи психотерапії», самостійний пошук інформації, комплектування першоджерел, написання рефератів.

Завдання до контрольної роботи

Модульна контрольна робота № 1

Варіант 1

1. Визначіть загальну мету психотерапії.
2. Уточніть завдання професійної діяльності психотерапевта.
3. Охарактеризуйте напрями розвитку гуманістичної психотерапії.
4. Розкрийте сутність первинної психотерапії.

Варіант 2

1. Охарактеризуйте процесуальні моделі психодинамічної терапії.

2. Розкрийте сутність механізму «вільного асоціювання».
3. Визначіть теоретичні основи класичного психоаналізу.
4. Охарактеризуйте особливості супервізії.

Варіант 3

1. Розкрийте роль психотерапевтичної метафори в контексті аналітичної психології К. Юнга.
2. Назвіть компоненти структури цілісної особистості в аналітичній психології.
3. Поясніть, чому психодинамічну терапію називають «терапією, зорієнтованою на інсайт»?
4. Охарактеризуйте основні невротичні симптоми визначені К. Хорні.

Варіант 4

1. Сформулюйте основні положення індивідуальної психотерапії А. Адлера.
2. Охарактеризуйте «базові помилки» в міфічних історіях особистості у психотерапевтичному процесі індивідуальної психотерапії.
3. Розкрийте сутність положень у індивідуальній психотерапії про «стиль життя».
4. Визначіть етапи психотерапії у психотерапевтичній моделі А. Адлера.

Варіант 5

1. Розкрийте сутність трансактного аналізу.
2. Охарактеризуйте життєві позиції у трансактному аналізі.
3. Яка ефективність впливу на особистість інтерперсональної психотерапії Г. Саллівена?
4. Проаналізуйте ігри, які є активними трансакціями.

Варіант 6

1. Опишіть стадії консультативного процесу в теорії К. Роджерса.
2. Визначіть базову «теоретичну метафору» в психотерапевтичному процесі К. Роджерса.
3. Проблема «відповідальності» є основною проблемою логотерапії. Поясніть дані твердження.
4. Сформулюйте основні принципи психотерапії центрованої на клієнті.

Варіант 7

1. Визначіть «цінності», які виділяв В. Франкл в логотерапії.
2. Унікальний «сенс життя» людина знаходить в одній із трьох сфер. Які ці сфери?
3. Охарактеризуйте ідеї Ж. П. Сартра в контексті екзистенційного психоаналізу.
4. Мотиваційні, поведінкові й фізичні симптоми депресії пов'язані з когнітивними схемами. Чи вірне це твердження? Поясніть це твердження.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Питання до іспиту з дисципліни «Основи психотерапії»

1. Сутність і завдання психотерапії.
2. Класифікація методів психотерапії.
3. Завдання психотерапевта.
4. Історичні аспекти розвитку психотерапії.
5. Психотерапія міжособистісних відносин в індивідуальній психотерапії.
6. Класифікація методів психотерапії.
7. Початок психотерапії: підготовка до психотерапії, терапевтичний контакт.
8. Психодинамічний напрям в психотерапії.
9. Терапевтичні техніки: вільні асоціації, перша психотерапевтична сесія, прояснення, відображення, інтерпретація, конфронтація.
10. Захисні механізми в «психодинамічному напрямку».
11. Мета і методи психотерапевтичного процесу в транзактному аналізі.
12. Техніки психоаналізу.
13. Гештальттерапія як напрям недирективної психотерапії.
14. Проблеми психотерапевтів: контрперенос, активність-пасивність терапевта.
15. Суть психодинамічної психотерапії.
16. Характеристика основних принципів гештальттерапії.
17. Короткострокова терапія: визначення й основні ознаки.
18. Психотерапевтичний процес в контексті гештальттерапії.
19. Стадії процесу короткострокової психотерапії: початкова, активна, завершальна .
20. Психотехніки в гештальттерапії.
21. Підтримуюча психотерапія: її мета й показання до застосування.
22. Характеристика опору і захисту в психоаналізі.
23. Казкотерапія як метод психотерапії.
24. Критичний аналіз гештальт-терапії.
25. Конструювання казки в казкотерапії.
26. Контрансфер в психоаналізі.
27. Психотерапія центрована на клієнта К. Роджерса.
28. Завдання психотерапевта в контексті когнітивної терапії..
29. Аналіз сновидінь та помилкових дій у психоаналізі.
30. Характеристика основних принципів психотерапії центрованої на клієнта.
31. Основні підходи до психологічного аналізу сценарію життя особистості.
32. Завершення психотерапевтичного обстеження в психоаналізі.
33. Характеристика основних понять психотерапії центрованої на клієнта.
34. Супервізія – форма консультування психотерапевта.
35. Психотехніки у концепції К. Роджерса.
36. Особливості використання логотерапії у практичній психотерапевтичній роботі психолога.
37. Аналітична психотерапія К. Юнга.
38. Особливості казкотерапії як методу психотерапії.
39. Психотерапевтичний процес в контексті аналітичної психотерапії К. Юнга.

40. Поведінковий напрям у психотерапії.
41. Проблема відповідальності в гештальт-терапії.
42. Характеристика періодів життєвого циклу особистості в аналітичній психотерапії К. Юнга.
43. Загальна характеристика поведінкового напрямку в психотерапії.
44. Характеристика основних понять поведінкової психотерапії.
45. Групи зустрічей в психотерапії орієнтованої на клієнта.
46. Основні теоретичні засади аналітичної психотерапії К.Юнга.
47. Психотерапевтичний процес у рамках теорії поведінкової психотерапії.
48. Історія розвитку вчення про гіпноз і навіювання.
49. Індивідуальна психотерапія А. Адлера.
50. Позитивна психотерапія як новітня теорія в психотерапії.
51. Поведінковий напрям у психотерапії.
52. Психотерапевтичний процес обстеження пацієнта в індивідуальній психотерапії.
53. Особливості екзистенційної психотерапії.
54. Психодинамічні напрями в психотерапії.
55. Основні положення індивідуальної психотерапії А.Адлера.
56. Сутність та основні поняття екзистенційної психотерапії.
57. Особливості аутогенного тренування.
58. Поведінковий напрям у психотерапії.
59. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.
60. Предмет, методи і види психотерапії.
61. Характеристика гуманістичного психоаналізу.
62. Особливості когнітивної психотерапії.
63. Характеристика плацебо терапії.
64. Характерологічний аналіз концепції К. Хорні.
65. Основні поняття та методи когнітивної психотерапії.
66. Сутність когнітивної психотерапії А. Бека.
67. Характеристика основних понять концепції К. Хорні.
68. Новітні течії в психотерапії.
69. Особливості дельфінотерапії.
70. Характеристика основних невротичних симптомів в концепції К. Хорні.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та понятійним апаратом, у логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежується зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	А 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та понятійним апаратом у логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням	В 80 – 89 б.

вивченого.	
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та понятійним апаратом. Відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу. Відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	С 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (конспектів) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E 60 – 69 б.

Розрахунки максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Усього
Робота на практичному занятті (в тому числі виступ, участь у дискусії)	5	4	20
Робота на лабораторному занятті	5	6	30
ІНДЗ	15	2	30
Модульна контрольна робота	10	2	20
Максимальна кількість балів 100			

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии / А. Адлер – М.: Прогресс, 1995. – 272 с.
2. Александров А. А. Современная психотерапия / А. А. Александров. – СПб.: Академичный проект, 1997. – 335 с.
3. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика: учебное пособие / А. Ф. Бондаренко. – К.: Освіта України, 2007. – 332 с.
4. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості: навчальний посібник / О. Ф. Бондаренко. – Харків: Фоліо, 1996. – 237 с.
5. Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов / Л. Ф. Бурлачук. – СПб.: Питер, 2003. – 272 с.
6. Буянов М. И. Основы психотерапии детей и подростков / М. И. Буянов. – К.: Вища школа, 1990. – 191 с.
7. Васильев А. К. Справочник по психотерапии / А. К. Васильев. – М.: Астраль, 2009. – 320 с.
8. Виш И. М. Практическая психотерапия / М. И. Виш. – Воронеж, 1969. – 288 с.
9. Глива Є. Вступ до психотерапії: навчальний посібник / Є. Глива. – К.: Кондор; Острог: Острозька академія, 2009. – 530 с.
10. Зубалий Н. П. Основы психотерапии: учебное пособие / Н. П. Зубалий, А. М. Левочкина. – К.: МАУП, 2001. – 160 с.
11. Кондрашенко В. Т. Общая психотерапия: учебное пособие / 2-е изд.

доп. и перераб. / В. Т. Кондрашенко, Д. И. Донской. – Минск: Высшая школа, 1997. – 464 с.

12. Перлз Ф. Практика гештальт-терапии / Ф. Перлз. – М.: Институт общегуманных исследований, 2005. – 480 с.

13. Практична психологія: навчально-методичний посібник / Н. П. Зубалій, Н. В. Лазарева, О. С. Захарченко, О. Р. Котелевець, О. Р. Ткачишина, Г. Г. Шиловцева, О. В. Летяк [за ред. проф. Н. П. Зубалій]. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – 928 с.

14. Психотерапия: ученик для вузов / Л. Бурлачук, А. Кочарян, М. Жидко. – СПб.: Питер, 2003. – 480 с.

15. Психотерапевтическая энциклопедия / Под общ. ред. Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер Ком, 1998. – 753 с.

Допоміжні

1. Блейхер В. М. Психологическая диагностика интеллекта и личности / В. М. Блейхер, Л. Ф. Бурлачук. – К.: Вища школа, 1978. – 175 с.

2. Булюбаш И. Д. Руководство по гештальт-терапии / И. Д. Булюбаш. – М.: Изд-во Института психотерапии, 2004. – 765 с.

3. Вайсе Дж. Как работает психотерапия: процесс и техника / Дж. Вайсе. – М., 1998. – 240 с.

4. Кан М. Между психотерапевтом и пациентом: новое взаимоотношение / М. Кан. – СПб.: 1997. – 148 с.

5. Карвасарский Б. Д. Психотерапия / Б. Д. Карвасарский. – М., 1985. – 297 с.

6. Мак Малин Р. Практикум по когнитивной терапии / Р. Мак Маллин. – СПб.: Речь, 2001. – 560 с.

7. Малкина-Пых И. Г. Справочник практического психолога / И. Г. Малкина-Пых. – М.: Изд-во ЭКСМО, 2004. – 784 с.

8. Остер Д. Рисунок в психотерапии / Д. Остер, П. Гоулд. – М., 2001. – 104 с.

9. Психодрама: вдохновение и техника / под. ред. П. Холмса и Марши Карп. – Класс, 2000. – 288 с.

10. Психотерапия: новая наука о человеке / Ред. - составитель А. Притц. – М.: Деловая книга, 1999. – 397 с.

11. Психотерапевтическая энциклопедия / Под общ. ред. Б. Д. Карвасарского. – 2-е изд., доп. пер. – СПб.: Питер, 2000. – 1024 с.

12. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека / К. Роджерс. – М.: Прогресс, 1994. – 480 с.

13. Сидоренко Е. В. Терапия и тренинг по Альфреду / Е. В. Сидоренко. – СПб., 2000. – 347 с.

14. Урсано Р. Психодинамическая психотерапия / Р. Урсано, С. Зонненберг, С. Лазар. – М., 1992. – 160 с.

15. Ялом И. Экзистенциальная психотерапия / Пер. Т. С. Драбкиной / И. Ялом. – М., 1999. – 321 с.